

24. 2. 2026

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ÚNOR 2026

Limitace nabídkové ceny, správné načasování námitek, dlouhodobý vendor lock-in i výklad neurčitých pojmů v kvalifikaci. Únorová rozhodnutí ÚOHS přinášejí jasné mantinely pro zadavatele i dodavatele. „Zadavatel musí nést důsledky svých rozhodnutí i své pasivity,“ zdůrazňuje Jiří Harnach při rozboru aktuální judikatury. Jaké konkrétní závěry z nich vyplývají pro praxi? Sledujte podrobné shrnutí přednášky.

Únorové vydání pořadu Veřejné zakázky Live přináší čtyři praktické závěry z čerstvé rozhodovací praxe ÚOHS a předsedy ÚOHS – od cenových stropů přes napadání „mimosoutěžních“ kroků zadavatele až po vendor lock-in u historických softwarů a práci s neurčitými pojmy v kvalifikaci. Lektor Jiří Harnach rámuje celé téma jednoduše: cílem je umět rozpoznat, kdy je zadávací podmínka ještě přiměřená, kdy už se zadavatel vystavuje riziku přezkumu a jaké argumenty mají v praxi skutečnou váhu.

První rozhodnutí otevírá otázku, která se v praxi vrací stále častěji: může zadavatel zastropovat nabídkovou cenu a považovat to za legitimní zadávací podmínku? V řešeném případě (Klatovská nemocnice, úklidové služby 2025–2030) navrhovatel tvrdil, že strop tlačí dodavatele do podnákladové nabídky a dokonce do rozporu s pravidly pro minimální mzdu. Jiří Harnach ale upozorňuje, že právě u služeb typu úklid „může do kalkulace vstupovat zaměstnávání znevýhodněných osob a příspěvky z úřadu práce“, což reálné náklady mění a argumentaci výrazně komplikuje.

ÚOHS k tomu přistoupil pragmaticky: zadavatel může cenu omezit, pokud vychází z jeho rozpočtových možností, a trh ukáže, zda je podmínka realistická. Jak Jiří Harnach shrnuje klíčový moment: „Nechť trh rozhodne, jestli je možné nabídku podat – když nikdo nepřijde, zadavatel řízení zruší.“ Pro dodavatele je to důležitý signál: samotný cenový strop ÚOHS nevnímá automaticky jako diskriminační technickou podmínku, protože dopadá na všechny stejně.

Zajímavý je i důraz ÚOHS na rozlišení dvou rovin: (1) zákonnost zadávacích podmínek a (2) následné posouzení nabídek, včetně mimořádně nízké nabídkové ceny. V praxi to znamená, že i když je zastropování „přípustné“, může zadavatel později narazit, pokud dostane nabídky, které budou neudržitelné a povedou k vylučování – a tím třeba i k nutnosti soutěž opakovat. Jiří Harnach k tomu doplňuje, že úřad „nepředjímá, jak dopadne hodnocení“, ale posuzuje, zda je zadání jako takové transparentní a přiměřené.

Ve stejné věci navrhovatel napadal i „rámcovost“ některých dílčích činností (mimořádné úklidy). ÚOHS však zkoumal, zda závazek k plnění vzniká už podpisem smlouvy, nebo až následnými objednávkami v režimu rámcové dohody. A právě tady padá praktické vodítko pro zadavatele i dodavatele: pokud je dodavatel po výzvě povinen nastoupit k plnění, pod sankcí, nejde o skutečnou rámcovou dohodu, ale o přímý závazek. Jiří Harnach to vystihl: potvrzení objednávky je pak „maximálně informativní – dodavatel jen potvrzuje, že nastupuje.“

Druhé rozhodnutí se dotýká citlivého tématu: jak napadat postup zadavatele mimo zadávací řízení,

aby to bylo včasné - a zároveň ne „předčasné“. V kauze Ministerstva obrany šlo o kroky směřující k uzavření rámcové dohody na munici na základě memoranda se slovenskou stranou a jednání pouze s jediným dodavatelem. Jiří Harnach připomíná, že klíčem je okamžik, kdy se z interní úvahy stává „skutečný projev vůle navenek“, protože teprve tehdy je postup přezkoumatelný.

Pro dodavatele je to podle Jiřího Harnacha „obtížně uchopitelné“, protože do „kuchyně zadavatele“ nevidí a musí odhadovat, zda už jde o rozhodnutí, nebo ještě o zvažování. ÚOHS v posuzované věci zdůraznil, že proběhla opakovaná jednání, existoval pracovní návrh rámcové dohody a strany už řešily technické detaily, množství i smluvní podmínky. To už je fáze, kdy úřad vidí vůli zadavatele dostatečně konkrétně - i když finální podpis smlouvy ještě nenastal.

Zvláště podstatný je argument, že zadavatel jednal jen s jedním dodavatelem, takže nešlo o průzkum trhu ani o vytváření konkurenčního prostředí. Jiří Harnach na tom staví praktickou radu: pokud zadavatel tvrdí, že „zjišťuje možnosti“, ale dělá to pouze s jedním hráčem, bude se mu to obhajovat těžko. ÚOHS naopak očekává, že skutečný průzkum trhu má mít konkurenční logiku - jinak se jednání jeví jako přímá příprava mimosoutěžního zadání.

Třetí blok přináší dlouholetou bolest veřejných institucí: vendor lock-in u historických informačních systémů. V případě Generálního finančního ředitelství šlo o systém pořízený smlouvou z roku 1992 a navazující podporu zadávanou jednacím řízením bez uveřejnění. Jiří Harnach připomíná, že nejde jen o to, kdy exkluzivita vznikla, ale hlavně „co zadavatel dělal v mezidobí“ - zda se reálně snažil závislost zlomit, nebo ji jen prodlužoval.

Do případu se promítla i evropská rovina: Soudní dvůr EU zdůraznil, že jednací řízení bez uveřejnění nelze opírat o ochranu výhradních práv, pokud je stav exkluzivity přičitatelný zadavateli - a tato přičitatelnost se posuzuje nejen při uzavření původní smlouvy, ale i podle toho, co se dělo mezi tím a zadáním navazující zakázky. Jiří Harnach k tomu dodává, že „nelze se do nekonečna odvolávat na rok 1992“, pokud existoval prostor se z uzamčení postupně vymanit.

ÚOHS pak v konkrétních číslech ukázal, proč je aktivní přístup zásadní. Zadavatel sice v roce 2014 zkoušel soutěžit nový systém, ale řízení vedl nezákonně a bylo zrušeno - a to jde k jeho tíži. Zároveň se porovnávala ekonomika: nový systém měl mít předpokládanou hodnotu kolem 12,4 milionu Kč bez DPH, zatímco náklady na udržování starého řešení v letech 2011-2016 dosáhly cca 148 milionů Kč bez DPH. Podle Jiřího Harnacha je to přesně typ situace, kdy úřad řekne: bylo „v reálných a finančně přiměřených možnostech“ zadavatele se vymanit, a pokud to neudělal, nemůže se vendor lock-inem omlouvat.

Čtvrté rozhodnutí se vrací k základní disciplíně zadávání: jak pracovat s neurčitými pojmy v kvalifikaci. Obec Lipinka požadovala zkušenost stavbyvedoucího s realizací vodohospodářského stavebního díla, ale pak u dodavatele neuznala referenci, protože do finančního objemu započítal i související práce (komunikace, cyklostezky a další prvky). Jiří Harnach upozorňuje, že spor nevznikl kvůli samotné referenci, ale kvůli tomu, že zadavatel pojem použil bez vysvětlení - a následně ho vyložil „překvapivě“ úzce.

Předseda ÚOHS připomněl, že kvalifikační požadavky musí být dostatečně přesné a srozumitelné, aby dodavatel věděl, jaké doklady má předložit, a aby se prokazování kvalifikace nezměnilo ve „složitou úlohu“, kdy dodavatelé nejprve luští, co zadavatel myslel. Jiří Harnach to převádí do praxe: pokud chce zadavatel počítat jen „jádro“ vodního díla ve smyslu vodního zákona, musí to napsat přímo do zadávací dokumentace - ne až při posuzování nabídky.

Rozhodnutí zároveň ukazuje, že v oblasti staveb je běžné, že vodohospodářské stavby zahrnují i výkopové práce a následné úpravy povrchů a komunikací. Pokud tedy zadavatel použije široký pojem

a nedefinuje jeho hranice, musí ho vykládat ve prospěch hospodářské soutěže a v souladu s běžnou praxí. Jiří Harnach to shrnuje jako varování: „Neurčitost se nesmí obrátit proti dodavateli – její důsledky nese zadavatel.“

Celé únorové vydání Veřejné zakázky Live tak spojuje jedna společná linka: zadávání není o „kouzelných formulích“, ale o důsledné práci se zásadami transparentnosti a přiměřenosti, o načasování obrany dodavatelů a o tom, jak zadavatelé umí (nebo neumí) řídit dlouhodobé technologické závazky. Jak Jiří Harnach uzavírá, smysl je praktický: sbírat z rozhodnutí konkrétní vodítka, aby se příště daly sporné situace řešit dřív, než přerostou v přezkum – a kdo chce jít do detailu, tomu nejvíc dá přímý poslech přednášky.

Nenechte si ujít další díly.

Podívejte se na video

lt;/center; >

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ČERVEN 2026](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - KVĚTEN 2026](#)
- [Hodnocení demo prostředí v IT veřejných zakázkách: užitečný nástroj, nebo cesta k netransparentnosti?](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - DUBEN 2026](#)
- [Prokazování dostupnosti technického vybavení při zadávání veřejných zakázek – limity sdílení technického vybavení](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - BŘEZEN 2026](#)
- [Zdrojové kódy jako „pojistka“ proti vendor-lock-inu: judikatorní korekce a její meze](#)
- [Spolupráce zadavatele a developera z pohledu rozhodovací praxe ÚOHS a plánovacích smluv](#)
- [Listinné nabídky v éře elektronizace: přestupek, nebo legitimní postup?](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ÚNOR 2026](#)
- [Změna poddodavatele v průběhu zadávacího řízení](#)